

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KOZLÖNYE.

Egy évre 10 k. — kr.
Félévre 5 " — "
Negy levre 2 " — "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: BARTHA MÓR.

Főmunkatárs: DR. KIRÁLY PÉTER.

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Hasábbos pótt sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkú szerint jutányos aron vetetnek fel. Helyes: díj min den külön beigtatáert 30 kr.

Ó év — Uj év.

Oly közel egymáshoz!... Az ó év utól-ó óráutése már az uj évbe hangzik át... megrezgeti az emberi sziv hurjait és megérinti az emberi lelket, hogy az emlékezet szálain szálljon vissza a multakba vizsga szemmel tekintsen előre a jövőbe s annak tanulságaiból felgyújtott faklyafénynyel világítsa be ennek bizonytalan utját s lehetőleg bölcsen irányozza lépteit.

Mi nem beszélhetünk ez évben többször olvasóinkkal. Az uj év első napján nemis szólhatunk hozzá, mert ez most vasárnapra esvén: lapunk szünetel. Öntsük ki hát lelkünket az emberi időszámítás e határ kövén, ahonnan mint egy Janus-arcz: multba és jövőbe láthatunk.

Hagyjuk el a távol multba tekintést, ne feszegessük, hogy volt idő, amikor nagy volt a magyar, mert honszerelm és becület, a Nemzet-nagyság feltételeinek átérzése és áldozatkész munkássága lelkesítették. Csak pár éve mult, hogy a nemzetté alakulás és Honszerzés ezeréves magasztos emlékünnepeu társalogtunk dicső nagytettekkel és nagy-szenvedésekkel megszentelt multunkkal. S mennyi hittől és kecsgetető reménységgel kezdtük meg e második ezerévet. A birodalmak történetében páratlan nemzeti ünnep hallgatásra készíté az önző egyéni és pártérdekeket. Béke lön... és nem éreztünk mást, mint az egymásra borult honfikebel sziv-dobbanását.

Minő év volt még az... A világ figyelme felénk fordult s rokonszenvből vagy irigységből ugy látta, ugy tartotta, hogy boldog Nemzet ez a Magyar... a nemzeti életet kifejtő modern alkotmány birtokában, királyával egyértelműben; közös érzésből származó békében; képviselő házában, a partok egymással versenyeznek a Haza és Nemzet anyagi, erkölcsi és szellemi érdekeinek előmozdításában és ezt az isteni békét tökélyesebb és tökélyesebb áldás fogja koronázni!

Úgy hittük... És e boldog hit által honfi-üdvben ringattuk magunkat.

1896 és 1898!... N'ly közel egymáshoz s mégis — Hazánk és Nemzetünk élet-érdekeit illetőleg mily távolságban!... Mintha századok választanak el egymástól... Homlás a honfiu erkölcsökben... Megtaposva a polgári erény... Meghamisítva a képviselői rendszer... Pártérdek szolgálataba szegődve a kormány és az országháztöbbség, mely szem elől nem eltévesztette, hanem szivéből kiirtotta a törvény

iránti tisztelet érzését, lelkéből kidobta a Haza és Nemzet jövőjének szilárd megalapítására vezető bölcseséget; hogy azt kérddheti az aggódó hazafiu lélek: a sziv hiányzik-e inkább a többségből és a belőle alakult kormánypartból, vagy a lélek és bölcsesség, vagy mindkettő egyiránt s egészen, a midőn sem egyiket, sem másikat nem tapasztalhatjuk, de annál inkább a párturalomért küzdő szélsőséget — a konok makacsságot, amely elfordulva a nemzeti önzetlen erkölcsiség felemelő Istenétől — embert balványoz és erre esküszik.

Bizony... bizony kétségbeejtő helyzet ez... a modern Magyarbirodalom alapvető 1848-adik évének 50 éves fordulátának esztendejében.

Micsoda reménységgel tekinthetünk be a jövőbe, amidőn az alkotmányok államunk épülete ez alapjának is nemcsak megingásától, hanem kivettetésétől is félnünk, oly jogosan lehet. Nem kiáltunk-e fel, mi és inkább mint Széchenyi: »Flagellum Dei«.

Kivált ha keserűen tapasztaljuk, hogy az a szándékos vaktság, czélzatcsan tenyésztett korrupció, amely a birodalom központjában a kormányban és pártjában tenyész, ki van plántálva a vidékre, az ország minden részébe és gazdagon érleli mérges gyümölcsseit... még itt Debreczenben is, amelyet Magyarország legmagyarabb városának nevezni és tartani megszoktunk, ahol szintén napról-napra szomoruan láthatjuk e város puritán erkölcsiségével merőben ellenkező presszionált tényeket amiknek honfisziveket rendítő bizonyítékát szolgáltatta a decz. 28-iki városi bizottsági közgyűlés — lapunk mai számában olvasható felirata, a min. elnökhöz és a kormánypárthoz, amely diadal-okmánya az országot végtetek felé, az abszolutizmusba hurczoló nemzet és hazaellenes tényeknek s közelebbről itt annak, hogy ez a város nem az a Debreczen többé, aminek nemes büszkeséggel tartottuk — a hazafi erkölcsök megvívhatlan vára, hanem az önző párturalom által hurczolható cadaver.

E város magas kulturális egylete — a »Csokonai kör« elnöke Széll Farkas Jókai Mórnak »nyepozvolim« című politikai cikkének záradékában — ugy »Deus ex machina«-képpen régi, híres Debreczen városára kiugratott dicsorainak eredeti kéziratát a koszorús regényirótól, de koszorúatlan politikustól megszerézve, letette örök kincsül a kör ereklje-tárába.

Jól tette!... Hadd legyen ott: a mai Debreczennek vádképpen, de tanul-

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

ságul is, hogy midőn keresi azt a régi Debreczent, amely

igazán képviselte Magyarország polgárait békében, kordában tartotta; adóját fizette ahány annyi póntáttnak; határait kiterjeszté; földjeit művelte; gulyát, ménest, esordát szaporított; diplomáciai összeköttetések-t fenntartott; üldözötteknek menedéket adott, a tudományosságnak erős várat épített s a magyar szellemnek, jó erkölcsnek kuforrásul szolgált; sohá semmi boldom merényletbe magát bele nem ártotta s ezáltal egymagában, saját eszevel, saját erejével fenntartotta a mindenütt pusztulóra vált nemzeti életet.

S nem találja meg a mai Debreczenben, mert ha igaz amit a kormánypárt hirdet s amivel csakugyan fedezhetné is tetteit, hogy vele van a közvélemény, akkor ez a mostani Debreczen, a Decz. 28-ikihez hasonló »boldom merénylet«-vel nem romlatlan erkölcsü, szerény munkás és mindenekfelett bölcs Debreczen többé, hanem az »a vak, amely világtalanok által hagyja magát vezetetni — a verembe« sat. sat. Na hát mikor ezt észleli, nyissa ki szemét, bírálja meg elfajult erkölcsét és szülje vissza magát a régi erényes Debreczen valódiságára, amely az önérzetes méltósággal s a magyarra jelleméhez tartozó törvénytisztelet és táutorithatlan öntudatos hazafisággal testvéries viszonyban van... de teremtsé vissza magát minél hamarabb, míg nem késő... nehogy csakugyan a »vakvezetőkkel a verembe essék«.

Isten óvja Debreczent attól az erkölcsötől, amelyet a kormánypárt akar beleóliani!... Óvja ettől egész Magyarhazánkat is!

Áldozzék le örökre az 1898-adik évvel az önző, hazafiatlan párturalom!

Gyuljon fel mindjárt az 1899-edik évvel, az áldozatkész hazafiu erények verérlő világossága — itt e városban és imádot! Hazánk térein, völgyein, halmain, hegyein — mindenütt, minde- nekben!

A képviselőház ülése.

Debreczen, decz. 31.

A decz. 28-iki ülésben* három olyan képviselő tartott beszédet, akik előbb vagy később a kormánypartból léptek ki. A mai kormányrendszerrel közvetlen ismeretes szónokok alaposan foglalkoztak is, ez erőszakos kormányrendszer ostromlásával.

Mindjárt az ülésnek a korelnök által

* Lapunk csütörtöki — decz. 29. — számába, dr. Bakonyi Samunak, pártunk e kitünőségének, a szerdai városi bizottsági közgyűlésben mondott nagy beszéde terjedelme miatt a decz. 28-iki képviselőházai ülésről való közlés nem ferveen el — kénytelenek voltunk azt mai számunkra halasztani azért, hogy olvasóink ismeretében affelől hézag ne történjék.

megnyitás után, a Tisza-lex ellen ismét beadott számos kérvények mutattattak be.

Aztán a királynak Ujév alkalmából üdvözlése iránti elnöki indítvány fogadtatott el közhelyesséssel.

Majd az elnökválasztási napirendhez szolt elsöben László Mihály; aztán Ragályi Lajos és végre Györfly Gyula. Különösen Ragályinak alak és tartalomban egyiránt szép beszéde s azon intelme a kormányhoz, hogy ne áldozza fel magaért az alkotmányt — nyerte meg az ellenzék élénk éljenzéssel kifejezett tetszését. De kapott ebből eleget Györfly is, aki erős szavakkal ítélte el a Tisza-lex-et s Dugovics Tituszhoz hasonlította Bánffy azon különbséget állítván fel a kettö között, hogy míg Dugovics a hazaért áldozta fel magát, addig Bánffy a haza létalapját képezö alkotmányt áldozza fel saját muló uralmaért.

Illyés Balint következett volna aztán; de az előre haladt idö miatt, miután hosszabbán kíván szólni, kerte beszédének másnap ülése halasztását és ezt «Holnap, Ma!» fekiáltásokban álló zaj daczara meg is nyerte.

Az egész Házon különben a közben lefolyó párbajok kimezetele feletti várakozás uralkodott s az affelöl behozott különféle s részben hazug hírek növelték a már ugyis magas fokra csigázott izgatottságot, amig bebizonyosodott, hogy a gr. Károlyi I. es Fejérváry közt levö párbaj ártalom nélkül folyt le; a Szemere es Gajary közti kölcsönös sebesüléssel, de Szemere elönyére; a Kubik—Kennedy párbaj Kennedy sebesülésével s a felek kibékülésével végzödt s a könnyen vagy éppen me: sem sebesült felek a Házban meg is jelentek s az izgatottság lecsillapodott.

Az ülés utolsó jelenete Papp Elek követező interpellációja volt a b. ügyminiszterhez:

Mint hogy a jász-nagykun-szolnokmegyei közép-tiszai járás fözsolgabirája, Jancsó Géza a Török-Szt.-Miklósra, ünnepe masodnapjára összehívott népgyűlést minden igaz ok nélkül hamis ürügy felhasználásával betiltotta, kérdem:

Hogy ezen fözsolgabiró ellen, ki ezen önkénykedése által az alkotmányos jogot a

legvakmeröbben megsértette, s andékozik-e a fegyelmi vizsgálatot, egyidejüleg hivatalától való felfüggesztésével, elrendelni. (Helyeslés a szélsöbalon.)

Elnök: Az interpelláció kiadatik a belügyminiszternek. A legközelebbi ülés napirendjének megállapítása után az ülést fel 2 órakor bezárja.

A dec. 29-iki ülés azonban még inkább felzaklatta — benne a Hazban történeknél fogva a szenvedélyeket. Mert A p p o n y i gr. a napirend elözt szólalva fel, teljes tisztasággal, az adatok láncolatszerinti összefüggésével fejtekte ki a millenniumi béke és az 1898. 1. tc. körüli megállapodások történetét, ami körül a kormány mesterséges homályt teremtett s következetesen kihuzta ebböl, hogy a min. elnök hagyja oda helyét, miként hasonló esetben Wekerle es Tisza K. is megteette azt.

Bánffy próbálta volna aztán magát tisztázni, de csak az ellenzék izgatottságot növelte es zudította magára a becsmlö de rászolgaló szavak özönét annyira, hogy nemcsak rendreutasításokat provokált az elnöktöl, hanem ennek az ülést 5 p. felfüggeszteni is kellett, kivált mivel a min. elnök után szóó Sándor Józsefet sem akarták hallgatni.

E szünet alatt jelent meg es foglalta el székét a felség személye körüli új miniszter — nem minden visszatetszés nélkül.

Illyés Balint beszéde mintegy jöteköny csillapodást látszolt elöidezni. Lendülettel es mély hazafias érzéssel gazdag es az egész ellenzék által figyelmesen hallgatott es nagy tetszéssel kísért beszédében felelössé tette a kormányt a mai állapotokért.

De utána R a k o v s z k y István még inkább felzudította a vihart annyira, hogy az elnöknek ismét szünetet kellett adnia, a miután Bánffy ellen egészen személyes támadást intézve szemébe dobta, hogy h a z u d o t t. A kormánypart «Rendre, rendre» kiabálása az elnököt sem hozta ki szigorú öntartásából, a ki kijelentette a zajjal követeledözö kormánypartnak, hogy igeis rendreutasítja R a k o v s z k y t, ha nem fogja bebizonyítani állítását, amiért az ellenzék megéljenzte.

Es Rakovszky bebizonyította állításait. A jobb oldal még inkább dühöngött. Ezzel azonban nem hallgattatta el a szónokot, söt Rakovszky provokálta az egész kormánypartot: hogy álljon fel a kormánypart sorából valaki s mondja ki, hogy a min. elnök tényei k o r r e k t dolgok... de senki sem állván fel: Rakovszky tovább beszélt s oda konkludált, hogy az ellenzék nem akar más, mint azt a nyugodt lelkiismeretet, hogy a mai rendszer helyett a t i s z t e s s é g é s b e c s ü l e t u r a l m á t t e g y e l e h e t ö v é. Ez megtörténhet, ha a min. elnök elhagyja helyét... akkor helyre áll a parlament béke de annak a kormánynak, mely azt veszélyezteti, pusztulni kell.

Végül a Ház ujévi szünete, hogy t. i. ujév napján es Hétföön ne tartsanak ülést — idézett volna fel vitát, de amely abban maradt amiatt, hogy a képviselök már nem voltak jelen határozatképes számban s ez ügyben leendő vitát az elnök másnapra — Péntek decz, 30 — tette át s az ülést 3 óra után bezárta.

A képviselöház decz. 30 ki s ez évben utolsó ülése nem volt beszédekben valami kiváló, mert az egészet S a g h y Gyula es Visonta i Samu beszétek ki; ez utöbbi érdekesebben, rámutatván a sokszor inkriminált 3 millö kuforrására is, t. i., hogy az az osztályorszájáték engedményesei által adott tehát ebben az állami kincstár rövidített meg.

Hanem ezután oly jelenet következett, a mely a magyar történetben is helyet foglal es emlékezetes marad... Sorba emelkedtek fel a pártok szónokai, hogy tiltakozzanak a most már kétségtelenül bekövetkezö törvénytelen állapot ellen.

K o s s u t h F. H o r á n s z k y N. M o l n á r J. es P o l ó n y i G. egymásután különböző oldalról vett indokolásokkal ugyanazon célra törtek, hogy megmutassák, hogy alkotmányos eszközök nélkül nincs joga a kormánynak kormányozni s a bekövetkezöért felelössé tették.

S z e n t i v a n y i Árpád bejelen-

Sóhaj.

Irta: dr. Király Péter.

Ha könnyeimmel irhatnám meg
Viszontagságos multamat:
Reá szentelnék minden órát
A mit még megérem szabad!

Csak azt sz-retném tudni: Vajjon
Könnyem apadna ki elebb,
Vagy a halál nem engedné hogy
Bevégezzem e bú: regét!?

S ha elég volna könny es élet
Megírni szenvedésemet:
Akadna-e az olvasók köze
Ki megsirasson engemet!?

Két hang a népböl.

— Vigjáték 4 felvonásban. —

Személyek:

Cseh Ervin es
Gróf Széchenyi Manó.

I-sö felvonás. (A bécsi pártaudvaron.)

Cseh Ervin: Uraságod is Pestre utazik?

Gróf Széchenyi Manó: Igen! Együtt utazhatunk, ha úgy tetszik!

Cseh Ervin: Kérem! Nagyon szivesen. Cseh Ervin vagyok.

Gróf Széchenyi Manó: Russzcsim! Igen örveudek! (félre) Sejtelmem sincs, hogy kicsoda!

Cseh Ervin: (félre) Egy betüt sem értetem! — Kérem, méltóztassék! (beszállnak a vonatba.)

II-ik felvonás. Utközben.

Cseh Ervin: Hallom a szomszéd szakaszban horvátul beszélnek!

Gróf Széchenyi Manó: Ah! Ön tud horvátul?

Cseh Ervin (elfojtott nevetéssel): Egy keveset (Félre.) Fogalma sincs róla, hogy ki vagyok! Roppant érdekes! (Hangosan.) Foglalkozik uraságod politikával?

Gróf Széchenyi Manó (elfojtva nevetését): Egy keveset! (Félre.) Nem is sejtji, kivel beszél! Milyen eredeti!

Cseh Ervin: Mit tart például uraságod a horvátok magaviseletéről a kiegyezési javaslattal szemben? (Félre) Pompás! Alig egy félóraja, hogy felesküdtem es máris ösmerni fogom a nép véleményét! Ime egy hang a népböl!

Gróf Széchenyi Manó: Kérem, igen szívesen mondom el véleményem-t Josipovich, a horvát országgyűlés es minden egyebek viselkedéséről, feltéve, hogy ön közli velem felfogását azokról a kötelességekröl, amelyek az ö felsége személye körüli minisztert terhelik! (Félre.) Oh áldott inkognitó! Megösmérem az uralkodó hangulatot! Ime egy hang a népböl! (A vonat robog, a szereplök politizálnak.)

III-ik felvonás. Budapesten.

Cseh Ervin: Én a Bristolba szállok es Ön?

Gróf Széchenyi Manó: Nekem mindegy! Mehetek oda is. Ha úgy tetszik, egy kocsiha ülünk?

Cseh Ervin: Kérem! (Beszállnak egy flakkerbe) Ugy is nagy hálával tartozom Uraságodnak!

Gróf Széchenyi Manó: De söt! Én vagyok hálás Önnek! Mondhatom, hogy ritkán találtam ily széles politikai látókört, ily világos, állászó nézeteket, olyanoknál, akik végtére is távol állanak a politikától...

Cseh Ervin (félre): Pffh! (Hangosan); Uraságod nagyon is elnéző! Mondhatom, hogy a legnagyobb örömmel haligattam volna to-

vább érdekes fejtegetéseit, de fájdalom már megérkeztünk! — Ajánlom magam!

Gróf Széchenyi Manó: A viszontlátásra, Uram! A viszontlátásra!

IV-ik felvonás. Másnap reggel. (A szereplök miután együtt reggeliztek, kilépnek a Bristol szálloda kapuján.)

Gróf Széchenyi Manó: (teszúiten lesve a hatást utitarsa arcán.) Én a képviselöházba tartok.

Cseh Ervin: (meglepödvé) Igen?! Nekem is ott volna dolgom.

Gróf Széchenyi Manó: Ah!?!... Talán ismet együtt kocsiakazhatnánk?

Cseh Ervin: (bizalnatlanul) Kérem!... (Szótlatlanul ülnek egymás mellett a kocsiában.)

Gróf Széchenyi Manó: Itt volnánk! Be tetszik jönni?

Cseh Ervin: (titkos kárörömmel.) Igen, egy kis dolgom van odabenn.

Gróf Széchenyi Manó: (sátáni mosolylyal) Nekem is!...

(Leeszik kabátjaikat es belepnek a terembe.)

Cseh Ervin: (miközben előre megy.)

Ajánlom magam. Nekem elöl van dolgom.

Gróf Széchenyi Manó: (povoli élvezettel) Kérem! Én is elöbbre megyek!

Cseh Ervin: (miközben elhelyezkedik bársonyszékében.) Bocsánatot kérek ezek a miniszterek számára fenntartott helyek.

Gróf Széchenyi Manó: Bo...! Én is éppen ezt akartam mondani!

Cseh Ervin: Bocsánatot kérek, én Cseh Ervin vagyok!

Gróf Széchenyi Manó: Én pedig Gróf Széchenyi Manó!

Cseh Ervin (egyszerre); Ah!!!.

Gróf Széchenyi Manó) (egyszerre); Ah!!!.

— A függöny legördül. —

—k6.

tette, hogy még nem volt, de mostan már lesz obstrukció.

Ugy látszik, a mindéddig mereveknek látszó kormánypártiak lelkiismerete is megszólalt, aminek Kubinyi G. kifejezést is adott, felajánlv a békéjébotok kifejtve, hogy a nemzet itelni fog azok fölött, akik ezt meghiusítják. Az ellenzék élénk helyesléssel is fogadta a jobboldalról jövő elsősős zanszót.

A kormánypárt határozatlanságában maradt: Ivánka Oszkár azonban felelt, megjelölve a bajok szülőokát, a törvényt i prast, amely ellen az ellenzék a vég-sőig küzd az alkotmányt e le t e v e l i s m e g v e d i. G a j a r y Ödön aztán alaposan elrontotta azt amit Kubinyi jobb ér-zéssel építeni akart. Az ellenzék szemébe hunyta még most is a megszokott méltatlan vádakat, ami által még inkább felszította az ellenzék izgatottságát s provokálta a korelnököket is a mérsékre való figyelmeztetésre.

Amikor aztán még a min. elnök a bajnak legvalódióbb kulfurrása is megnyit s jötevény, csillapító cseppek helyett szenvedélyt fokozó lángot bocsátott ki: elérte, ha azt akarta ez ljat: felidéz az éjjeli gyűlés jel neit. Hova fogja még szítani a tüzet, ha a korelnök elejét veendő a sajnálatos szélsőségeknek fel nem függeszti az ülést!... S majd miután ismétlődött és pedig még nagyobb fokban Bánffy makacssága és az ellenzék ellentalása, végleg be nem is zárja azt, s ez által elejét vette a netalan botránkozató tör-ténendőknek — úgy d. u. 3 órakor.

BELFÖLD.

Bánffy Dezső diszpolgársága Jász-Berényben. Megszokhattuk ugyan már, hogy az emberi jellem és hazafiság bizonyu fiuzamodásokkal váratlan történeteket idéznek elő; de olyan hihetetlen eset, mint amilyenről a lapok távirati hírt hoznak, hogy Jász-Berény város a Bánffy Dezső min. elnököt nagy lelkesedéssel s még amellett egyhangulag diszpolgárává választotta — aligha esett még meg Magyarországi mai felfordult viszonyai közt is, mint Jászberényben, ahol a p p o n y i Albertet képviseelővé választják a kormány ellen erőszakolása daczára, ahol Apponyinak megjelenésekor ovációt rendeznek, aki most is képviselője Jászberénynek s aki magasabban aligha állott a közbecsülésben, mert egész hazafisággal küzd az alkotmány mellett az alkotmányt veszélyeztető korrumpáló kormány-hatalom ellenében sat. Ezt nem értjük, mert a Jászok felől ily hazafiatlanságot nem tudunk, nem akarunk feltételezni s inkább azt mondjuk, hogy talán az a hír nem is igaz. Szomorú világításba helyezné ez Lehel városát.

Képviselői beszámoló.

— Saját tudósítónktól. —

Kaba, dec. 28.

A nádudvari választókerület függ. és 48-as orsz. képviselője: P a p p Elek karácsony első napján d. u. Kaba nagy közsegeben tartotta beszámoló beszédét.

Ez alkalommal a vál. kerület összes köz-segeiből összejöttek a választók, hogy hallhas-ák szeretett képviselőjüket, ki már több mint 15 éve képviseli e kerületet. Kérdemelve e hosszú idő alatt a választó polgárság bizalmát és szeretetét s úgy az általa képviselt elvek, mint személye iránt a törhetlen ragaszkodást.

A vasutnál a már előbb megérkezett tetéleni, földesi, nádudvari és p-ladányi polgárság élén Dulházy tanító rövid beszéd el üdvözölte a képviselőt, ki megköszönve a polgárság iránta való ragaszkodását, Szilágyi Mihály gazdálkodó négyes fogatára szállva hosszú kocsisortól kísérve vonult a községházhoz, a mely előtt már a nagy számban összegyűlt helyb. polgárság szünni nem akaró él-jenzéssel fogadta.

Rövid pihenés után a Kossuth téren tar-totta meg beszámolóját.

E beszámolóval is kérdéselte a polgár-ság bizalmát, mert belőle a hazája sorsa felett igazán aggódo hazafi lelke szólt meggyőző erővel; és most is, mint mindenkor megtalálta az utat az óriás számban össze-gyűlt hallgatók szívéhez.

Ramutatott beszámolójában a kormány lánccolatos bűneire, kezdve a választási vissza-éléseken, folytatva az ország önálló rendel-kezési joga feladására való törekvéssel, mely pedig most az isteni gondviselés különös ke-gyelméből — mely e hazával és nemzetel mindig vele volt — önként kínálkozik és vé-gözve a Tisza-féle tjavaslattal, melyet másnak mint alkotmányellenesnek nevezni sem lehet.

Végre a töle megszokott népies nyelven a meggyőző hangján mutatta ki az ellenzék kormányelleni harczának jogos, sőt szükséges voltát, melynek célja nem más, mint a mos-tani kormány s vele együtt az eddigi rendszer megbuktatása.

A beszámolójában egymást ért találo hasonlatok nagyon sok derült percet szereztek a hallgató polgárságnak, mi meg inkább nevelte a lelkesedést.

A beszámoló után egy a képviselő személyet, mint a függ. és 48-as orszgy. pártot illetőleg a választó polgárság elismerését és bizalmát nyilvánította.

A bizalmi szavazat.

Debreczen sz. kir. város hatósága meg-küldte lapunknak is közlés végett azon fel-iratot, amely a folyó hó 28-ikán tartott rend-kivüli bizottsági közgyűlés határozatából a miniszterelnökhöz — illetőleg a többség kebe-léből alakult felelős kormányhoz intéztetett; és az a t i r a t o t, amelyet a magyaror-szági törvényhatóságokhoz hasonló szellemű támogatásuk tekintetéből, szintén azon rend-kivüli bizotts. közgyűlés határozatából kelő-leg megküldött.

Nem kell mondanunk, hogy pártunk és lapunk mint az országos közjogi leg törvénye-sebb elenzék közlönye, azon fel- es átirat szellemével és indokolásával nemcsak egyér-elemben ninos, sőt szokat határozottan el-iteli, amint ez lapunk — Decz. 29-iki számá-ban közölt azon beszédből olvasható, amelyet Dr. Bakonyi Samu tartott, amelyben a debreczeni függetlenségi és 48-as párt állásonja és tiltakozása, a törvényből és hazafias indo-kokkal oly hathatósan és minden emagyará-zást kizáró módon megvilágítva van, d- kö-zöjük részint Debreczen sz. kir. város ha-tósága iránti kötelez. tiszteletből; részint azért, hogy azokból a jelen és késő nemzedék mint okmányokból megláthassa és megítélhes-se, hogy hova fajult el a mai hiytalos Deb-reczen, a mondva csinált loyaltást is felül-czítáló tulzából, a mely a nemzeti hami-sítlan érzésnél felebbbecsüli a felülről jövő kegymosolyt és önző érdeket.

Nagyméltoságu M. Kir. Miniszterelnök Ur!
Kegyelmes Urunk!

Debreczen szabad királyi város törvény-ha oságának mai napon tartott rendkivüli bizottsági közgyűlése azon kijelentést teszi, hogy az országgyűlési kisebbséget képező el-lenzeki pártok által még mindig folytatott, a tárgyalások menetét és a törvényhozói műkö-dést teljesen megakadályozó eljárás miatt, a legnagyobb hazafiai aggodalmaktól van athatva. S habár e feletti véleményünknek a hazai társtörvényhatóságokkal egyetértve — s az ország közvéleményével egybehangzóan — nem is oly régen már kifejezést adtunk, mind-azonáltal szükségét érezzük annak, és ezt ezennel a legélenkebb hazafiai érzülettel meg is tesszük, hogy az ellenzék pártok eljárását mely az országnak kiszámíthatatlan karokat okoz, annak tekintélyét nagymértékben csök-kenti, magát az alkotmányos életét koczára teszi s a mely eljárás — immár a jöhíszem-ség s a tiszta hazafias szándéknak teljes feltételezése mellett sem engedhető meg, — ismételtén és leghatározottabban elítéljük, de

egyszersmind nem tartozkodhatunk tovább annak kijelentésétől sem, hogy az ellenzék pártokból alakult országgyűlési kisebbség ter-rorizmusával szemben az ország életbe vágó érdekeit szíven viselő bölcs előrelátással intéz-kedő hazafias parlamenti többség és annak kebeleből alakult magyar felelős kormány iránt a legnagyobb bizalommal viseltetünk, ezen bizalmunkat a legnehezebb viszonyok között is rendíthetetlenül fentartjuk és ezen kormányt hazánk üdvét czélzó törekvéseiben teljes erőnkkel támogatni eltökélve vagyunk.

A midőn ezen bizalmi nyilatkozatunk á és ragaszkodásunkat Nagyméltoságnak, s általa a magyar felelős kormánynak tudomá-sára juttatjuk, kérjük a Mindenhatót, fordítson el hazánk alkotmányának borús egeről minden veszedelmet, á dja meg koronás királyunk Ó felségének, a legalkotmányosabb Fejedelemnek atyai jóindulattal áthatott intézkedéseit s állítsa helyre e sokat szenvedett magyar hazá-ban az oly nagyon szükséges béket, rendet és törvényes állapotokat.

Kelt Debreczen sz. kir. város Törvény-hatóságának 1898. dec. 28-ikán tartott rend-kivüli közgyűléséből.

Simonffy Imre, **Komlóssy Arthur,**
kir. tan. polgármester. főjegyző.

Igen tisztelt Társtörvényhatóság!

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága mai nap n tartott rendkivüli köz-gyűléséből bizalmi feliratot küldött az ország-gyűlés képviselőháza szabadéüvüli többsé-géből alakított magyar felelős kormánynak, mert úgy vagyunk meggyőződve, hogy újra és ismételtén szükségét biztatónak lépni fel az ország közvéleményének és az ezt kifejező törvényhatóságoknak, azon parlamenti többség és kormány támogatására, mely nem szűnik meg a jelen sulyos politikai viszonyok között méltan bamulatot keltő türelem és kitartással a haza javára munkálkodni.

Bizalmi feliratunkat a hazafiság és állam férfini bölcsesség kipróbált bajnoka, a magyar felelős kormány erélyes vezetője Baró Bánffy Dezső miniszterelnök urra czimeztük s azon bizodalmas keressel küldjük meg a mélyen tisztelt társtörvényhatóságoknak, hogy azt a maga részéről ugyancsak a miniszterelnök ur-hoz intézendő hasonszellemű felirattal támog-atni kegyeskedjek.

Kik egyébiránt drága hazánk és nemze-tünk szebb s jobb jövőjében vetett bizalom s reménységtől áthatottan hazafiai tisztelet és üdvözlettel vagyunk.

Debreczenben, 1898 Deczember hó 28-án tartott rendkivüli bizottsági közgyűlésünkől,

Simonffy Imre, **Komlóssy Arthur**
kir. tan. polgármester főjegyző.

Olló csattogtatás.

Irta: **Gondy Károly.**

Az új év küszöbén illendő, hogy meg-nyirassuk fejünket és paradéba csapjuk ma-gunkat, ha fogadjuk a sok gratulánsokat.

A borbély, azért hogy azt némelyik úgy fitymálja, még is a kezében van az életünk. A mostani czár azért nem beretválkozik, fele sem tréfa, ha a nihilista a nyakán a beret-vát tanczoltatja.

Ily ünnepélyes nyiráskor ötöt-hatot is csattogtat a levegőbe míg egyszer a hajunk-hoz vagy a fülünkhöz kap az ollója, mint a kard vívásnál, hogy nem minden vágás talál.

Igy aztán jó apróra nyirja, látszólag nem mered úgy minden hajszálunk az égne, ha az új evvel a fiiancz is bekopogtat szerény hajlékunkba, és még konyakkal vagy Rittmeisterrel meg kell kínálni.

Istenem! megint oda jutottunk, hogy az ajtó fülkébe szoritjuk a 10 liter palinkát; jó lenne már a szeszt is sterilizálni, hogy ne kele e a sok butykos meg üveg, és a kofferben a szőnyeg között is elferne. A denaturá-lással is lassan fel kell hagyni, ha már rend-szeresítik a szesz monopoliumot és min en sarkon Áron árulja a likőröket, sőt a város maga is új évtől belekóstol a szesz nemesi-

tésba . . . talán azért vette meg az Áron telket ?

Azt hittük, hogy elég a haza üdvösségére, ha szaporítjuk a zsandárt. A 20.000 zsandár már most ugyan csak fölösleges, ha már nincsen kit fosztogatni, szegény a nép, mindnyájan becsületes haramiak lettünk.

Zsandár helyébe jó lesz vagy 10.000 finánczot és 5000 végrehajót verbuválni, mert hej! sok munka lesz idebent; mit keresne a zsandár a pusztába? A tisztességes polgári kereset az első, hogy a katonai állam ne éhezzen; így a polgári keresetnek jobban kellene utána járni. Fel fináncz, fel vigyázni! kivált ha az adót is karhatalommal kell behajtani.

A regále-bérlők hiába erőlködnek; semmi közük az ex-lex állapotához. Azért, hogy nem lesz konzorcium, mely a bérleten felül szedi a vámot, azért mi tovább eszünk, iszunk.

Édes magyarom! Ne obstruálj az országbán, hanem mondjunk le végkép a pálinkáról, a dohányról, főképp a kártyáról, akkor lásd, hogy megjuhászódik az a többség. 200 ember a 17 millióhoz! hát ez is többség?!

De hát ez nehéz . . . még mindég a csárda-élet vonz . . . pedig tudomány nélkül el nem élhetünk.

A consortionális, kartelles, klikkes igék köztödjia és parancsoló módjából talán már elég lenne. — Legyen! De csak úgy, ha lehet.

A fináncz megunta a régi állapotját, mint a földbirtokos, újra maga gazdálkodik. Látta, hogy a consum-bérlők mellesleg szépen keresnek. Hát ha a haszon is az állam pénztárába folya? A nép bírta, miért ne bírta továbbra is?!

A Damocles kardja helyett a finánczok ollója csattog fejünk felett. A fináncz nem bizza tovább a nyírást a consortesre, jobbnak látja a házikézelést és összeköttetésbe lép a közönséggel . . . a fináncz végre teheti, nem hogy vasuti, de születése nyirbatorai. Nyíráásra éjjel-nappal bátor és nyitva is áll az officina még friss pióczája is van készletben.

Nem ért semmit a vörös sapkás vérontás, jobb ennél a zöld hajtókás csendes háboruja . . . a zöld szín mindig csak zöldágra vezet.

A krisztkindli, mivel most minket meglepett, igazi figaró essai, minél még Sevillában sem élveztek különbet. De a diszes karácsonyfa ugy látszik, nem friss vagásu és fel-diszítése is régiebb keletű. Kezdetben nem is gondoltak arra, hogy a fenyőfa az obstrukció hevéből elszáradhat és most hullatja szúrós tüleveleit. Csak a vastagabb ágakon ott diszlik a sörös kancsó, a bébelikör, a csokoládé, és a sok salon cukorka. A boros kancsó egy előre szünetel, míg Splényi báró eloszlatja a miniszter spleenjét és szedik nyakra főre a mustrákat.

A gyengébbek kedvéért még ezüst szálon csüng a diszes holmik magyarázata, hogy a likör: szesz és cukor; hat a vanília benne semmi?

Az angolban a cukros viz! s ugy az and water; hát ha mi is a likör helyett mondjuk . szesz és cukor? Ajánljuk Palágyi Menyhért figyelmébe. Kíváncsi vagyok, vajjon Wartha Vincze milyen vegyi összetételt állapít meg Engel borairól?

Az új év hajnalán ragyognak fel a jól megfontolt adó-tünemények. Jól megfontolt, a mennyiben az adó csak emelkedhetik, ha mindjárt nálunk a zenithem áll. Fize-tünk pedig a likör után 7 frt 25; cukorért 6 frtot: sörért 5 frt; kandirozott gyümölcsért 4 frt, csokoládéért 3 frt 50 krt.

Franciaország maga 84 millió frankot vesz be a cukrozott gyümölcse után. Hát a mi kormányunk miért nem nyújt alkamat és módot a jövedelmező luxus czikk hazai kultiválására? — Kecskeméten p. helyén volna állami segélylyel a kezdeményezéshez járulni, hogy a szorgalmas népre így gyümölcsét helyben jobban értékesíthetné és az országnak a sok millió megtakarításához tényleg járulhatna.

Bizony a lusta dohány mellett a mi népünk is ellustul és a téli időt elpipázza elpálinkázza. Gyarak kellene, hogy a jó anyagot a télen legalább magunknak feldolgozhassuk.

Nem elég a hallatlan, a gyilkossággal határos magas adó, mit a merénylő kormány a saját gyáraitra vet, és csupán a z é r t (!) hogy valahogy a lajthantuliakkal ne konkurálhasson, hanem még ráadásul a szemte eu külföldi gyártulajdonosok egyre conferálnak a hazaikkal, conspirálnak és kartellben biztosítják magukat az olcsóbb árak ellen. Minduntalan összebujnak, kartelleznek . . . cartel est leur plaisir! . . .

Hát az egyre szaporodó adó, hová is vezet végre?! — Birjuk-e ezt még soká, hogy az osztrák mellett magunkat is fentarhassuk? Erre feleljen a fináncz questura.

Vagy tegyük fel, hogy lesz egy újabb honatyáskodó többség, melynek elnöke ismét csak Bécsben teszi le az esküt, hát az ország terhe egyszerre apadni fog?? Soha!! Mi csak két alternativa között választhatunk. Egyik, mely könnyen valósítható: hogy az osztrák fenhatósága alatt nádort választunk s a mi közkedveit József kir. herczegünket, ki méltó utódja volna édes atyjának és viszszaállítsuk a régi Helytartó Tanácsot újabb kiadásban; vannak erre már hivatott a 30 év alatt kipallérozott virilis férfaink.

Vagy: Ausztriától függetlenül intézzük a magunk magyar szakálára sorsunkat. Elég ha vele véd és dacz szövetségben továbbra megmaradunk: Szövetségest különben most könnyű megszerezni, már a p r ó h i r d e t é s b e n is ajánlkoznak.

Ez a két kérdés válasszatok! ha lehet az utóbbi . . .

Borbély! csak röviden . . . de azért ne a masinával, csak a csaitogó ollóval kopaszítsd. Nem szeretem azt a csendes működést p. ha a kútya előzetes ugatas nélkül egyszerre harap.

Isten veled karácsony! most már csak a fináncz boldogiton.

Boldog új évet! . . . ah! lehet-e azt igaz szívvvel kívánni, de még elvárni, mily örület!

Sylveszter estéjén.

Kis szobámban szeszgyűlve szépen
Üres flaskóm szomoruan nézem,
Pénzem nincs, itók: nincs benne,
Hogy barátim deríthetném
Vidámságra, kedvre!

De barátim! mégis úgy remélem
Nem busultok ti azért én velem.
Ha borom nincs: van jó szűz dohányom
Bút kergetve től setek rá,
Bizony nem sajnálom!

S ha már elszáll mint ez év az éjjel:
Éljük vígan, töltsük el kedélylye.
S ha itt kell is hagyunk e világot
Téphetünk meg távoztunkig
Elég sok virágot!

Mosolyogva nézzünk a jövőbe
Barmit hozna ránk: ne féljünk tőle,
Ha a kaszás értünk elő lépne:
Poharunkat vig kacaj közt
Vágjuk a fejébe! . . .

Kiss Ferencz.

H I R E K.

* **Isteniszteletek.** Az ágost. hitv. ev. templomban ma 0 é v estéjén, d. u. 5 orakor Mater y Lajos főesperes, holnap Ú j é v napján pedig d. e. 10 orakor Materny Lajos főesperes d. u. 3 orakor Schindler Márton segéd-lelkész pontificálnak.

* **Öngyilkosgyermek.** Igazán elszomorító és párját ritkító öngyilkosság történt tegnap este városunkban.

Egy még csak 14 éves gyermek, aki az élet nehéz küzdelmeit alig ismerhette, akinek a mindennapi kenyérkereset még ke vés gondot

okozhatott, oltotta ki életét önkézevel, mert nem tudta elviselni azt a mély fájdalmat, amit szeretett-beteg szüleinek vigasztalan állapota kellett ifju szívében.

Hatvan utcán lakik nagyon szegény viszonyok közt az öngyilkosnak atyja, Volovszky Lajos suszter mester feleségével és egy nyomorék kis leányával. Szegénye-en, becsületesen és boldogan élt a kis család, amíg a jó feleséget, hü anyát ágyba nem fektette egy súlyos betegség, majd nemsokára pedig a család kenyér keresője is beteg lett s neki is ágyba kellett fe-küdni.

A családra napról napra nagyobb nyomor várt s a remélt jobbra fordulás mind- eddig késett.

Ezt nem tudta elviselni az a szegény ártatlan gyermek, nem nézhette hogy édes szüleinek b e t e g e n, tehetetlenül kell — feküdniök s efeletti elkeseredésében tegnap az orvosi látogatás után a faskamrába felakasztotta magát. Mire észre vették, már halott volt.

* **Iskola helyett javító intézet.** Kis-koru Márkus Szandornak, helybeli kőműves fiának nagyon sokszor volt már kellemetlen-sége a rendőrséggel. A romlot erkölcsű gyer-meknek nem használt sem a szülei szó, sem a rendőrség szigorú fenytése. Kénytelenek voltak tehát folyamodni az igazságyügyminisz-terhez, hogy a fiut az aszódi javító intézetbe — ingyenes helyre — vegyék fe! A miniszter válasza leérkezett s kedvezően, amenyiben a fiut már ma felvitték Aszódra, a hol talán még becsületes embert csinálnak belőle.

* **Petőfi dalkör Sylveszter előes-télye.** Az idén rendezett dalestélyek közül mely táncmulatsággal is egybe volt köve: legtöbb elism rést érdemel az a minden fazi-sában fényesen sikerült estély, a melyet teg-nap este »S z i l v e s z t e r - e l ő e s - t é l y « czimen a Petőfi dalkör rendezett. Ezen az estén ugy a nők, mint az ifjak nem avval a rossz szokással imponáltak, hogy az émelységig felcizcomáztak volna magukat és holmi »nyif-nyaf« »dandy«-sággal licitálták volna tú: egymást, — hanem az tette őket egymás előtt kedvesekké és szeretetreméltókká, hogy igazi jó hangulattal, fesztelenül mulattak kivilágos-kiviradtig. Ezt a jókedvet nem za-varhatta meg semmi, mert a rendezőségben nemcsak a jóakarati, de az arravalóság is dicséretreméltóan érvényesült elannyira, hogy a multság teljes sikere semmi kívánni valót nem hagyott maga után.

A szép számú közönség, a változatos műsor minden számát zajosan megtapsolta. A rendezőség pedig szintársulatunknak az elő-adáson közreműködő két kedves tagját: Kaposy Józsat és Szabó Irmát diszes virágcsokorral jutalmazta meg.

Kedves kötelességet teljesítünk azzal, hogy a rendezőségnek odaadó buzgalma iránt elismeréssel adózunk: Hogy pedig a szépen sikerült estély meletatásából mi sem maradjon el: — szokásunk ellenére — közöljük a höl-gyek névsorát, amennyiben azt összeállításunk sikerült. Jelen voltak:

Asszonyok: Papp Józsefné, Nagy Jánosné, Sárai Józsefné, Ónodi Mihályné, özv. Vértessy Lajosné, Barna Jánosné, Hamur Lászlóné, Kis Károlyné, özv. Sáska Ignáczné, özv. Kis Mórné, Medgyesi Ferenczné, Hegedűs Istvánné, Sinai Sámuelné, özvegy Tóth Istvánné, Juhász Józsefné, Boros Ferenczné, özv. Halász Imréné, Tolnai Istvánné, Kovács F. né, Biró Jánosné, Boldog Zsigmondné, özv. Szabó Péterné, Rác Gáborné, Király F. né, Kobl Györgyné, Tápai Mihályné, özv. Hüse Gáborné, Nyikos J. né, Timár Istvánné, Fridvalszki Rezsóné, Tóth Lajosné, Jancsó Jánosné, Lukács Jánosné, Pethő Imréné, Thoma Miklósné, Fábian Ist-vánné, Szabó Mihályné, özv. Boross J. né, Weszprémi Istvánné, özv. Orosz Jánosné, Bán Lászlóné, Vitárus Benjaminsné, Farkas Ágost-onné, Bartha Andrásné, Latinka J. né, Sza-keres Andrásné, Simon Kálmáné, Szappanos Alajosné, Imre Vinczené, Barcsai Istvánné, Püspökiné, Baranyai Györgyné, Sallai Sándorné, özv. Erdősné, Kormos M. né, Rác Sámue né, Kémeriné, Czobor Károlyné, Némethy Gáborné, Hollósi Józsefné, Erdélyi Andrásné,

Fusch Józsefné, özv. Fülöpné, Szöllősi D.-né, Tamásóczkyné, Bak Józsefné, özv. Náduvariné, Kis Miklósné, Szabó Gézáné, Verezné, Varga Kálmánné.

Leányok: Barna Erzsike, Sáska Ida, Kiss nővérek, Kónya M., Sinay Ida, Gorrieri Gizella, Tóth J., Juhász Ilona, Schlesinger Jolán, Halász nővérek, Tolnay E., Kovács Juliska, Vágó Erzsike, Beke Zsuzsika, Farkas Etelke (N.-Varad), Szabo nővérek, Kirácsi Anna, Rác Erzsike, Kóblonka, Király Juliska, Kozma Zsuzsika, Farkas nővérek, Fridvalszky Gizella, Kapossy Józsa, Szabó Irma, Jancsó Mariska, Lukács Mariska, Bödcs Mariska, Pethő Jolán, Thóma Szilvia, Barcza Erzsébet, Szabó Erzsébet, Daku Róza, Polgari Eszti, Szekeres nővérek, Simon Irén, Szentessy Erzsike, Imre Emma, Püspöki Margit, Püspöki Emma, Szombathy Juliska, Erdős Karolin, Baranyai Mariska, La Inka Szerena, Erdős Málka, Kormos Róza, Krémery nővérek, Rác Mariska, Némethi Giza, Török Mariska, Fehér Róza, Kovács Erzsébet, Szöllősy Erzsike, Nagy Emma, Tamásóczki Ilona, Bak Mariska, Szabó Eszti, Varga Etelka és Jolán.

* A kereskedő társulat gyűjtése. Erzsébet királyné szobrára és a kereskedelmi akadémián létesítendő Erzsébet királyné ösztöndíj alapjára újabb adakoztak: Alföldi takarékpénztár 50 kor. Handtel Vilmos 5 kor. St. rn József és Testvére 10 kor. Ippen és Schvarcz 2 kor. Ungár Albert 39 kor. Ehhez hozzávéve az előzőleg már kimutatott 1765 kor. 40 fl ért a társulat eddigi gyűjtése 1811 kor. 40 fl ért tesz.

* Értesítés. A debreczeni izr. hitközség 70000 frtos törlesztési kölcsöne részkötvényeinek 2-ik törlesztési kisorsolása Dr. Pallay M. Béla Kir. közjegyző helyettes ur közbejöttével megtartván ez alkalommal az 576, 274, 431, 466, 75, 346, 500, 383, 152, 506, 54, 512, 242, 355, 109, 392, 271, 697, 193, 281, 332, 178, 421, 115, 34, 185, 612, 30, 495, 132, 357, 99, 143, 649, 437 számú részkötvények kisorsolattak. A kisorsolt részkötvények 1899 Február hó 15-től kezdve, az esedékessé vált 4 számú szelvények pedig 1899 január 1-től kezdve Weisz Sándor hitk. pénztáros urnál beválthatók. — Debreczen, 1898 Deczember 27. — A debreczeni izr. hitközség előjárósága.

* A Petőfi dalkör tagjainak ujonnan beléptek: Rendes tagokul; Szabó László, Hegedüs Gyula, Bavlicze Pál, Szentgyörgyi József, Tóth Emil, Bosznay Károly, Baum Ignác, Mátyasovszky Andor, Sima Fereucz. Alapító tagul: özv. Nedeczky Gézáné Balczár Franciska (Hont m.)

* Elki Eszter kalandjai. Elki Eszter H. Szoboszlóról világhódító utra indult. Gondolá, hogy bajaival majd meghódítja a nagy-közönséget. Bejárta Nagyváradot, Biharmegyét, s végezetre Debreczenbe került. Sajnos azonban itt sem ért célz, sőt összeütközésbe jött a rendőrséggel. — Végre is előállították a rendőrségi uton hazatoloncolták Szoboszlóra, honnan hódító körutjára indult. Egyidejig aligha fog új kalandokra indulni.

* Sebesi B. Vilmos fellépte. Sebesi Vilmos, jeles operanékes, ki Amerika nagy színházaiban kedvelt színész volt, a hét végével — értesülésünk szerint — Debreczenben is fellép. «A zsidónő» cz. operában fogja

énekelni a főpapot. Érdeklődéssel nézünk a jeles énekes fellépte elé.

* Felhívás. A Zion debreczeni betegs. egylet választmánya az egylet kötelékébe való belépést megkönnyíteni óhajtván, közhírre teszi, hogy mindazoknak, akik belépési szándékukat január 1—31-ig bezárólag az e célra szolgáló és az egylet titkári hivatalánál (Piac utca 1903 sz, naponta delután 5—7 óra közt) díjmentesen kapható iv szabályszerű kiállításra és aláírására által bejelentik, az alapszabályszerűleg megállapított 3 frt. felvételi díjat elegendi. Beléphetnek mint rendes tagok 18-60 éves egyének. Havi tagsági díj 1 frt. melyer a rend. tag családja betegség esetén ingyen orvos es gyógyszer mellett az alapszabályokban megállapított egyéb kedvezményeket is élvez. Bővebb felvilágosítással és alapszabályal készséggel szolgál az egylet hivatalos óra alatt. Debreczen, 1898 decz. 30-án. A választmány.

* Kegyelem a katonaszökevényeknek. Ö cs. és apostoli kir. felsége 1898. é. nov. 20-án Gödöllőn kelet legfelsőbb elhatározásával 1898. dec. 2-ikával büntetésüknek hátralevő részét elengedni méltóztatott; a magyar honvédség állományába tartozó mindazon egyéneknek, akik a fegyver (szolgálati) gyakorlatra behívó parancsnak nem engedelmeskedés miatt, illetőleg az ily parancsnak nem engedelmeskedés által elkövetett szökés miatt büntetésüket öltik, kivéve ha egyszersmind más bűncselekmény miatt is büntetés alatt állanak, vagy büntető bíróságilag üldözöttek, ugy szinten a további bünyvizsgálatot és büntetést, a magyar honvédség állományába tartozó mindazon egyéneknek, kik a fegyver (szolgálati) gyakorlatra behívó parancsnak nem engedelmeskedés által elkövetett szökés miatt vizsgálat alatt állanak, büntető bírósági üldözöttek, vagy azért eddig büntető bírósági vizsgálatot vagy fegyelmi fenytést várhatnak, amennyiben más bűncselekmény miatt sem büntetés alatt nem állanak, sem ilyen miatt büntető bíróságilag üldözöttek: a büntető bíróságilag üldözötteknek és azoknak azonban, akik büntető bírósági üldözést vagy fegyelmi fenytést várhatnak, csak azon feltétellel, hogy ezen közkegyelem közzétételétől számítandó egy éven belül, az abban való részesítést kérelmezik s ha mar szökevényeknek lettek nyilvánítva, de mint olyanok, nincsenek elítélve, meglevő rendfokozatokrol lemondanak. Már ezuttal felhivatnak a 3-ik honvéd gyalogezredhez tartozó Grószmann Dániel honvéd, továbbá Székely József kiképzetlen póttartalékos és Spitz József póttartalékos, mind a hárman debreczeni illetőségűek, mint olyanok, kik a behívási parancsnak nem engedelmeskedék nyilvántartásában állanak, hogy a kegyelmi tény igybe vétele céljából a katonai és illetőségi ügyosztályánál (Hungária épület II. emelet) naponként a délelőtti órában jelentkezzenek. — Debreczen 1898. deczember 31-én a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya.

* Köszönet. Mindazok a nemesszívű, emberbarátok, a kik a jótékony nőegylet arva-házi karácsonyfájához ugy pénzzel, mint egyéb czikkekkel hozzájárulni szálalt az árváknak karácsonyi örömet szerezni kegyesek voltak, fogadják e helyen egyenként és összesen a nőegylet hálás köszönetét. Debreczen, 1898. decz. 31. — A nőegylet elnöke sége.

A karlsruhadi vízszel végezté kurtk alatt, valamint utókura gyanánt, egy esen víz, valamint egyéb ásvány vizek használatá után: s

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
SÁVANYU-KUR

Jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Reudens (de thermis, Carlsbadensis tractatus) ugy nyilatkoztik hogy a Giesshübler savanyukut Karlsbad dicsőségére emelgél, s hogy e hely forrásának gyógyhatását fokozza (Lecschmer udvari tansécs monográfiája Giesshübler Pesehtéinrl.)

COGNAC
Gróf Keglevich István utd.
Kiváló jó minősége folytán legnagyobb elterjedtségnek örvend, a kizárólag diszoklevelekkel kitüntetett **** Extra, **** és V. S. O. (fine champagne d'Hongrie) jegyű gyártmányai mindenütt kaphatók.
A cégnek gvári raktára Ausztria-Magyarországban a legnagyobb es leuregibb szakmában.
Központi iroda: BUDAPEST, Rudolf rakpart 7.

1899
Boldog új évet
Kiván
Magyarország legnagyobb férfi, fiu és gyermek ruhák-telepe igen tisztelt vevőinek és jó barátainak
NEUMANN M.
és cégvezetője
Deutsch Ignác
DEBRECZENBEN.

Uj évi üdvözlétét
küldi
távolból nagyérdemű közönségnek és barátainak
Angelotti Vilmos és neje
Orpheum igazgató,
ez idő szerint Cöln «Apollo Theater.»

Foulard-selyem 65 krtól
3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s szineken

valamint fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)
Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabár-, vámmentesen s házhoz szállítva.
Minták postafordultával.
Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.
Magyar levelezés.
Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(cs. és kir. udvari szállító).

* **Meghívó.** 1899. január 1-én, azaz vasárnap a „Magyar Király-hoz” címzett vendéglő termében (Széchenyi-utca végén 51. sz.) Ujévi bál rendeztetik, melyre tisztelettel meghívja a közönséget a rendezőség. Belépődíj 50 kr. — Kezdeté este 7, vége reggel 4 órákor. Ételek és italokról a vendéglős legjobban gondoskodik.

* **Új találmány.** Legjobb a Fáy-féle rögzítő finomító és szépítő arczkreme. Nem zsíros. Ártaimatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Rótschnek V. Emil és Tamásy-féle gyógyszeriarban, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Színház.

• **A kikapós patikárus.** G a n d i l l a t hírhedt darabja, csak felig töltötte meg csütörtökön este a színházat, s ha ezt annak tulajdoníthatjuk, hogy a debreczeni közönség visszatartja az efféle műveket: akkor csak gratulálhatunk erkölcsi érzékének.

Mert ha a Gandillat-féle darab mélyére tekintünk, ott nem látunk mást, mint cocotterit, vagy ha úgy tetszik, cochoneriet. Bizony, még nem egy Sedan várakozik a francia nemzetre, ha fővárosának s vidékének minden rétege úgy meg van romolva, mint e darab szerint, hol mindenki romlottan gondolkodik és cselekszik, akinek egy kis esze van, az erény pedig ostobaság és guny tárgya.

Elmondhatjuk, hogy keserves áron kell a publikumnak azt a kis nevetetést, ami a darab tarka részleteiben s elég csekély számú ötleteiben rejőzködik, kiérdemelni.

A második előadás határozottan felette állt az elsőnek, sőt az idei színiévad legjelöltebb előadásai közé sorakozik.

A siker oroszlanórsze T a n a y é, ki nehéz, könnyen karrikaturára hajló szerepet nagy méretekkel, természetességgel, nagyon sok eredetiséggel s így művészi sikerrel adta S z é k e l y a nem neki való szerepben is bőven részvált arra, hogy a társulat sokoldalú, oszlopos tagjának tekintsük; F á i Flóra is az ostoba, romlott falusi cseléd nem egyéniségéhez mért szerepét most már jól alakította.

K o m j á t h y n é eleganciája, S z a b ó Irma kedvessége, K i s s Irén, F e n y e r i, B a r t h a, S z i k l a i, R u b o s, S z e n t e s és a többiek összevágó játéka jobb ügyhöz méltó művészi sikert produkált.

C s e r é n y i Adél Amédine szerepét nagyon is „szívesen” játszotta meg.

a.—a.—

Fekete vér. Tegnap — pénteken este mint ujdonság dr. Jokai Mór „Fekete vér” című 5 felvonásos drámája adatott elő. . . . Az előadást teljes siker koronázta, csak egy hiányzott t. u. i. a közönség, amely érthetetlen közönyösséggel tüntetett éppen ez alkalommal, amikor a színház páratlan élvezettel ajándékozta meg publikumát, — ezuttal csekély számú publikumát!

A szereplők mindannyian dicséretet érdemnek, közülök első sorban Székely Sándor (Lenke Simon báró szerepében) aztán Tanay Frigyes (Barkó Pál zenész szerepében), Odry (Bardy Zoltán szerepében), érvényesítették szép sikerrel művészetüket.

A nők közül; Fáy Flóra (Corinna szerepében) aztán Kiss Irén (Manga cigányasszony szerepében), valamint Csizságházi Etel és Halmi Margit kifogástalan alakításokkal tették teljessé az előadás sikerét. . . . A többi szereplők is mindannyian elemőkben voltak, elannyira hogy ezen előadás a ritka kivételek egyikét képezi erkölcsi siker tekintetében; örömmel konstatáljuk a haladást és javulást, mely ezuttal a színházban tapasztalható volt.

Részletesebben a szindarabról — térszűke miatt — lapunk közelebbi számában referálunk. Ma este ismét ez a darab adatik elő.

dr. K. P.

Nyilt-tér.

Értesítés.

Van szerencsénk a t. cz. légszeszfogyasztó közönség becses tudomására hozni, miszerint eddigi képviselőnkől **Rex József** urtól képviselőtünket megvontuk és szabadalmazott Auer-féle lámpáink és izzó testeink a mai naptól kezdve csakis a **debreczeni légszeszgyárnál** szerezhetők be. **Rex József** ur ezentul nincs feljogosítva izzótesteket és Auerlámpákat eladni sem pedig azok jókarbantartását elvállalni.

Egyuttal óvjuk a t. cz. közönséget az értéktelen utánzatok bevezetésétől, mert nemcsak azok elárúsítója ellen, hanem azok ellen is, kik ily utánzatokat üzemszerűen használnak, szabadalmibitorlás címén a törvényes eljárást folyamatba tenni kénytelenek leszünk.

Miután az Auerlámpák czélszerű kezelése és jókarbantartása érdekében a debreczeni légszeszgyárnak egyik szakképzett szerelőnkét bocsátjuk rendelkezésére és miután a légszeszgyár jelenlegi igazgatójának Róth A. J. urak ügybuzgósa és szakképzettsége elég biztosítékot nyújt arra, hogy a t. cz. közönség igényei minden tekintetben kielégítést fognak nyerni, reméljük, hogy a nagyérdemű közönség a kiszolgáló legnagyobb garanciájának biztosítéka mellett fordulhat a légszeszgyár igazgatójához.

Budapestben, 1898. december 29-én.

Magyar gázizzófény részvénytársaság

(Welsbach Dr. Auer Károly szabadalma.)

Uj bormérés.

Van szerencsém a n. é. közönségre tudatni, hogy helyben **Rákóczy-utca 16. sz.** a saját házámmal samsoni kerti saját termelésű bor immal

borkimérést

nyitottam.

Kapható nálam valódi tokaji óhegyi bor.

Tisztelettel

KIRÁLY IMRE

Ujdonság! Ujdonság!

Van szerencsém a t. cz. közönség b. tudomására adni, hogy külföldről egy

villany gépet

hozattam, a melylyel a bálók alkalmával a „Bika” szálloda diszterme mellett egy e czélra bérelt terembe ott lesznek és

fényképészeti felvételeket

eszközölök.

Kiváló, tisztelettel

Halász I.

Piacz-utca 81.

Óvás.

Tudomásunkra jutott, hogy a közel vidéken valaki czégünk neve alatt siány minőségű vászon- és pamutárakkal hazal és a közönséget félrevezetve megbizottunk gyanánt adja ki magát.

Kötelességünknek tartjuk a nagyérdemű közönséget figyelmeztetni, hogy mi egyáltalán nem hazalunk, utazó ügynököket sem alkalmazunk, hanem igen tisztelt vevőinket csakis kifejezett kívánságukra kerestetjük fel.

Mindazok tehát, akik mint hazalók árukat kínálva czégünk megbizottjának adják ki rugukat — roszhírű csalog és selejtes árukat, mint czégünkötől kerület ajánlva, nemcsak üzeti jó hírnevünk megrontá-ára törnek, de amellet a nagyérdemű közönséget érzékenyen megkárosítják.

Addig is, míg az illetőket kinyomoznunk sikerülne, ova intünk mindekit ilyen egyénektől.

Teljes tisztelettel

Kunz József és Társa.

Mily elkerülhetlenül szükséges a szőlő permetezések az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek lönkre. Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult **Mayfarth Ph. és Társa**

szabadalmazott önműködő „**Syphonia**” szőlővesztő és növénypermetezője mely az oldatott szivatyzás nélkül önműködően a növényekre permetezi. Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban, és számos dicsérő bizonyítvány mutatja kiünő voltat valamennyi egyéb rendszerrel szemben. Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH Ph. és Társánál mezőgazdasági gépgyárak, külön gasségi gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Bécs. II/1, Taborstrasse 76 sz. Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. Képviselek és ismételadók kívánatosak.

4 arany 18 ezüst érem. 30 tiszteleti-elismerő okirat.

Kwizda Fluidja

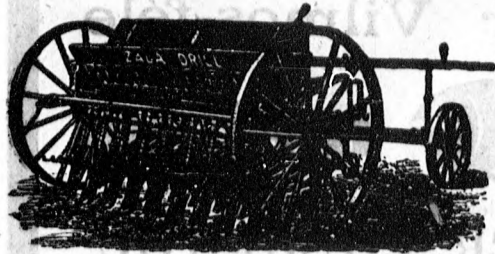
kigyó jegy. Régi jóhírt dietetikus cosmeticus szer (be-dörzsölésre) az emberi test izmainak és inainak erősítésére.

1/1 palack ára 1 frt. 1/2 palack ára 60 kr.

Csakis a fenti védjegyes a valódi. kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: G. Kreisapotheke, Korneuburg Bécs mellett.

A név, raglégy és csomagolás törvényesen védett.

Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujitásait a nagy közönség már jól ismeri, nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kisbéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az **állami arany éremmel** lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen az **első díjat, arany érmel nyert**, továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

az aczélból készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket,

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskaavágó, répavágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,

üzletvezető.

13205.

1898.

HIRDETMÉNY.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő, a Piacz- és Simonffy-utcák sarkán épülő új bérház bolthelyiségei az 1899. év február hó 1-től illetve 1899 máj. hó 1-től 1904. év május 1-ig bérbeadatnak.

A bérbevenni szándékozók a bérbevételre vonatkozó ajánlataikat írásban vagy szóval is Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyzőnél megtehetik, ki is a bérleti feltételekre és a bérösszegekre is kellő felvilágosítást nyújt.

Ugyanezen bérházban több rendbeli fürdőszobával kényelmes mellékhelyiségekkel ellátott s teljesen modern berendezésű lakások 1899. év május 1-től három évre bérbeadatnak.

Jelentkezhetai a bérbeadással megbízott Vecsey Imre tb. főjegyző urnál (Város-ház I. emelet) a hivatalos órák alatt.

Debreczen, 1898. december hó 21-én.

A városi tanács.

1327/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbróságnak V. II. 393/2 1898. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a tiszapolgári tkpénztár részére Kovács Antal t.-csegei lakostól 98 frt tőke, ennek 1898. évi ápril hó 30. napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 54 frt 15 kr. perköltség erejéig 1898. évi szept. hó 30-án bíróilag lefoglalt és 350 frtra becsült egy cséplő gépből álló ingóságok **1899. évi január hó 18-án d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és T.-Csegén alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1898 évi decz. hó 23.

Sugár Gyula

bir. kiküldött.

Legolesőbb és legczélszerűbb ujévi ajándék.

**MINDEN SORSJEGY
MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK**

6 HUZÁS UJSÁGIROK SORSJÁTÉKA 6 HUZÁS

**FŐNYEREMÉNY
100.000
KORONA**

**5 á 20.000
KORONA STB.STB.**

ANYEREMÉNYTÁRGYAKAT
KIVÁNTATRA 20-25 LEVÉNYESSAL
KESZPÉNZBEN VISSZAVÁRA-
ROLJA A VÁLLALAT. 6266

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás Szerdán.

Sorsjegyeket ajánl:

a Budapesti Ujságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége
IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Alföldi tak. pénztár. Debreczeni ipar és keresk. bank.

„Debreczen“ kiadóhivatala.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölőként alkalmazták kézfejnél, csúrnál, tag-szaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több ki-sebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem va-lódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Egy női divatterem

még teljesen új berendezése a benne levő áruval vagy külön-külön szabad kézből

jutányosan eladó.

Értekezhetni:

özv Péntek Gizellával

Debreczen, Battyányi-utca 2. szám.

Ujévi ajándékok

Arany, ezüst ékszerek u. m. arany függők, karékek, gyűrűk, brillánt, gyémánt, opál stb. kövekkel, arany és ezüst óraláncok. Továbbá mindennemű, arany, ezüst, tula, nickel, acél, férfi és női valamint fali, inga, ebédlő, salon luxus és ebresztő órák nagy választékban jutányos áron kaphatók

Rónai Géza

ékszer és óra üzletében (Széchenyi-u. 1. sz.)

Óra és ékszer javítások gyorsan jutányosan jótállással.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Eladó házhelyek.

A hadházi uton az épülő lovas kaszárnyával szemben levő Patay-féle teleken házhelyek igen előnyös feltételek mellett eladók. Bővebb felvilágosítás nyerhető Dr. Fejér Ferencz ügyvéd irodájában Piacz-u. 43 sz. és Kacz Lajos borkereskedőnél, Piacz-u. 55. sz.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és feketenyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan! Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

májolaj

törvényileg védett csomagolásban

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánltatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben, III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihalovits István, dr. Róthschnek V. Emil gyógyszerészek, Riçkl József Zelmos, Csanak József kereskedő uraknál.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére

Maager Vilmos, Bécs.
III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldöztetnek.

Csőd-kiárulás.

Az első debreczeni paplangyár
csődtömegéhez leltározott áruk u. m:

atlasz és szatin paplanok, sifon, selyem pokrócz, lószőr és afrik matraczok, bélés szatin, kás.nir ruha-kelmék, asztalterítékek, téli kendők

s még egyéb tárgyak a csődválasztmányának engedélyezése folytán

1899. Január 3-tól kezdve

a Széchenyi-utca 3. sz. a. boltihelyiségben

becsárban kiárusítani fognak, miről venni szándékozzók ezennel értesítetnek.

Sorger József

tömeggondnoknak.

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

TEA, RUM ÉS COGNAC NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÓRÖK GYÁRA.
BUDAPEST, IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10

közvetlen behozatalú valódi

BRAZILIAI RUM-ja.

Kapható: A bizományi raktárban Félegyházi János úrnál, továbbá: Havas József, Roth Antal, Koncsek Géza és ifj. Rózsa Lajos uraknál.

Én vagyok-e hát én?

— A „Debreczeni“ tárczája. —

Írta: Szabó István.

Rosz posztó volt ám még Máté gazda is! Iszos ember volt biz ő kigyelme, sok keserűséget is okozott a feleségének. Pedig jó asszony volt szegény Julis néni, egyformán szerette a gyermekeit is, meg az urát is. Hiszen nem is azért rimázkodott, — ácsánkodott szép szóval, csunyával, mintha az urától sajnálta volna, amit megivott, hanem nagyon rosszu esett neki, ha részegen vezették haza a kocsmából — világ csufjára. Meg aztan csakugyan jobb is lett volna, ha az is megmaradt volna a gyermekeknek, a mit az ura a torkán leeresztgetett.

Hiszen szó sincs róla, azért teremtette az Isten a borocskát, hogy a magyar ember megigya, de amit Pille Máté elkövetett, az már csakugyan nem való volt. Mert azzal ő nem elégedett meg, amit maga megivott, hanem másokat is addig itatott, míg csak bele nem fáradtak. Akárhányan voltak a kocsmában, mind oda hívta a leghosszabb asztalhoz, a melynek a végén maga ült. Ugy komázott a fiatal legényekkel, mintha csak pajtasuk lett volna. Azok meg dicsérték szörnyen, hogy minő fain ember, minő derek ember. Máté gazda aztan kifizette a borukat. A hányan csak voltak, mindét kifizette.

Hiszen ha csak egyszer történt volna, de szama sincs a hányszor megesett. Ha némelyik egyszer-mászor megemberelte magát és kivette a bugyellárisát, hogy most majd ő fizet, . . . micsoda! Máté gazda rögtön felkapott egy üveget és azzal fenyegetőzött, hogy a fejéhez vágja, ha vissza nem teszi a pénzét. Mert ameddig ő a kocsmában van, addig mindenki igyék, de senki se fizessen.

— Ejnye Máté bácsi, hát olyan potya embereknek tart kend bennünket!
— Csitt! Gyerekeknek hallgass a neve! Mig engem itt láttok, addig ne merjetez a pénzetekhez nyulni! . . .

Meg is csappant a vagyona hamarosan. Ugy ment az össze, mintha csak forgószél sepepte volna. Az asszony meg beleő zült a sok gondba-bánatba. De Máté gazda csak nem akart jobb utra térni.

A Jakab napi vásáron a sátorban azt kérdezte tőle valaki, a ki hallotta a híret az öregnek:

— No álja-e még, Máté bácsi, álja-e?

(Már tudni li, hogy a fiz-tést álja-e)

— Álom hát, az ebadtát, hogy ne állnam!

Igy ment tönkre lassanként egészen a szép nagy birtok. Azóta is, ha valaki nagyon kötölözködő természetű a faluban s nem akar engedni semmi aron, pedig szinte bizonyos hogy rajta veszt — olyankor még mindig járja a közmondás, hogy: „Álja, mint Pille Máté!”

No hát ezzel a Pille Mátéval történt meg ez a bolond eset.

Egy este szinte ott ült a hosszú asztal végén a kocsmában. A legények duhaj, borizú hangon énekelték azt a régi nótát, hogy: „Hej, de kesely lábú kispej lovam nem bánom, Csak a régi szeretőmet sajnálom!”

Az egyik nagyot riskantott közbe, Máté gazda meg rávetette homályos tekintetét és félig csukott szeme körül kesernyös mosoly látszott. Ekkor valamelyik azt találta kérdezni, hogy:

— Itt van-e még Máté bácsi?

Pille Máté oda irányozta tekintetét és ügyetlenül babrálva a rövid száru makra pipával, rekedt hangon megszólalt:

— Itt hát! Birom én addig, a meddig tik!

— Kend volna Pille Máté bácsi? No, nem hiszem én azt, hisz az most otthon van.

— Ejnye, csak látjátok tán, hogy itt vagyok! Ki volnék hát én, ha nem Pille Máté, ti bátyátok?

— Nem tudom, bátyám uram, hogy kegyel-med kicsoda, de az bizonyos, hogy Pille Máté bácsi most otthon van. Akár el is menjünk megnézni.

— Jól van, megnézzük! A cigányt is magunkkal visszük!

Azzal felkerekedett a mulató csapat és megindult a Pille Máté gazduram háza felé. Mikor a portájára értek, még a kutyái sem akarták megismerni. Akárhogy kergette, szőlította őket, nem ért azoknak semmit, Ő magát is majd leszedték. A három szál cigány meg még a kapunál kerekét oldott, úgy megijedt az ebektől. De mindegy, űk csak eljutottak az ablakig. Itt aztan elhatározták, hogy a nagyobb bizonyosság okáért maga Máté gazda szóljon be a feleségének. Julcsa asszony odabent a sőétben még ebren várta az urát és látta, hogy többet magával jön. Azt is látta, hogy az ablakhoz lép s megkocogtatja. Majd bekialtotta:

— Hallod-e Ju is, itthon van-e Máté gazda?

Az asszony azt hitte, hogy az ura bolondot akar üzni belőle a részeg legények előtt és azt kialtotta vissza, hogy

— Itthon, itthon! Mit akar kend vele? Ilyen későn már nem megy sehová.

No, erre aztan lett olyan nevetés, de olyan, hogy az egész végbe' meghallatszott és a kutyák mindenféle rakontráltak. Máté gazda meg maga elé bámult és tündődött. Az asszony világosan azt mondotta, hogy Pille Máté odahaza van, Bent a szobában. Hogy lehet hát mégis idekint az udvaron, hová épen most érkezett a kocsmából és voltaképen ki is lehet hát ő. A legényekhez fordult és bambán kérdezte tőlük, hogy:

— Én vagyok-e hát én? . . .

A pellagra.

Ennek a rettenetes bajnak tanulmányozása végett, mely gyomorhajokkal kezdődve, a kézen, labakon mutatkozó bőrbajokba megy át s gyomorhurutot okozva, legtöbb esetben örültséget idéz elő, a belügyi miniszter Niedermann dr., a lipótmezei örültek házának igazgatóját küldötte ki. Ennek az utnak eredményét, a melyről egy izben a közgazdasági társaságban szó volt, kiemeltően ismerteti saját tapasztalataival bővítve a Hazánk-ban Baross Károly. Mu an a rettenetes baj minden vlsőszínűség szerint a fejlődés első stádiumában van, szükségesnek látjuk a tanulmány eredményét vázolni.

A pellagrát a nyomoruság, a rossz táplálkozási viszonyok, jelesül a tuloyomólag tengerivel való táplálkozás okozza. Nemcsak romlott, hanem az egészséges tengeri is előidezi, megkaphatják azok is, a kik vegyes gabonából készült tengerikenyérrel táplálkoznak. Találtak betegeket, a kik rozsz és tengeri liszt keverékével ettek és megkapták a bajt.

Rendszerint a fölnmivelő népnél mutatkozik s fellépését kö-stálják Kolozs, Szilágy, Torda-Aranyos, Szatmár-vármegyében, e mellett Horvátországban is, sőt valószínű, hogy téle van vele egész Erdély. Melegágya a nyomoruság, főleg a husételek hiánya. Ino községen nem volt egy kis hus vagy uzakeuyér, baromfi vagy juh.

A rettenetes bajnak elfojtására e kiküldöttek azt javasolják, hogy a betegek minden év majus hó 15-éig összeírassanak.

Mivel az ez évi nagy kiterjedő pellagra epidemia utókövetkezmenyei aligha fognak elmaradni, szükséges idejekorán intézkedni, hogy a betegek kellő gyógyításban részesüljenek.

A pellagra gyógyításánál a legfontosabb tényező a betegeknek a tengerivel való táplálkozástól eltérése és egészséges tápszerekkel való ellátása. Javasolják tehát

a) hogy oly községekben, hol a pellagra betegek száma nem nagy, élelmiszerek osztassanak ki, Felnöttek részére buzakenyer, burgonya, bab, szalonna; gyermekek részére tej, tojás és turó;

b) oly községekben, a hol 30—40 beteg van, czélszerű lenne táplálételek felállításá; c) az előrehaladottabb pellagrások, akik otthonukban nem kezelhetők, a kórházakban helyezendők el.

Az elmebeteg pellagrások téboiyházakba

szállítandók. Mivel pedig a pellagra folytán az elmebetegek számának jelentékeny emelkedése várható, az elmeegógyintézetek befogadó helyei szaporítandók.

Felső-Olaszországban ezekre megyen a pellagraba esetek száma s félni lehet, hogy ha a nyomoruságot földmives népünk köréből elűzni nem sikerül, mi is ide ju unk, mert szaporodni fognak az e torzult, erőtlén, munkára képtelen, lesóványodott és kimerült alakok, a melyknél aztan szinte megváltás az a pillanat, a melyben lelkük is elborul.

Előfizetési felhívás

Képes Családi Lapok

szépiroda'ni és ismeretterjesztő képes hetilapra

A „Képes Családi Lapok“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok“ minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőink.

A „Képes Családi Lapok“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza es igy az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá“-ban.

A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ című divatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet“-tel együtt

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.

Félévre . . . . . 3 frt — kr.

Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok“ annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok“ mutatószámokait ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utca 14., (Saját házában.)

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpall bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak ugy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-czipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalp béleléssel, ugyanannál a c ipésznel s aztan küldjék ide.

Hiszünk, hogy e vadász cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án. KRAHL, huszárkapitány.

Ma yarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetétű cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, ugy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szives tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én tisztelő hiva
WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé lábfájás!

Övjük lábainkat hidegtől, nedveségtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkényeztetés után járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéleléssel látja el.

Költősvastagságu 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélelés kitűnőségét legjobban bizonyi ja, hogy a cs. és kir. kőszö hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállítattott.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospec-usok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árengedmény.

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRU-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST.